YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN PRESIDENTIN MÄÄRÄYS
15 päivänä tammikuuta 2001 *

Asiassa T-236/00 R,

Euroopan parlamentin jäsenet

Gabriele Stauner, kotipaikka Wolfratshausen (Saksa),

Freddy Blak, kotipaikka Næstved (Tanska),

Jens-Peter Bonde, kotipaikka Bagsværd (Tanska),

Theodorus Bouwman, kotipaikka Eindhoven (Alankomaat),

Kathalijne Maria Buitenweg, kotipaikka Amsterdam (Alankomaat),

Mogens Camre, kotipaikka Kööpenhamina (Tanska),

Rijk van Dam, kotipaikka Rotterdam (Alankomaat),

Michl Ebner, kotipaikka Bolzano (Italia),

Christopher Heaton-Harris, kotipaikka Kettering Northants (Yhdistynyt kuningaskunta),

Lousewies van der Laan, kotipaikka Bryssel (Belgia),

Joost Lagendijk, kotipaikka Rotterdam,

Nelly Maes, kotipaikka Sinaai (Belgia),

Franz-Xaver Mayer, kotipaikka Landau-sur-l'Isar (Saksa),

Franziska Emilia Müller, kotipaikka Bruck (Haut-Palatinat) (Saksa),

Alexander Radwan, kotipaikka Rottach-Egern (Saksa),

Alexander de Roo, kotipaikka Amsterdam,

Heide Rühle, kotipaikka Stuttgart (Saksa),

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

Ursula Schleicher, kotipaikka München (Saksa),

Inger Schöring, kotipaikka Gävle (Ruotsi),

Esko Olavi Seppänen, kotipaikka Helsinki (Suomi),

Bart Staes, kotipaikka Antwerpen (Belgia),

Claude Turmes, kotipaikka Esch-sur-Alzette (Luxemburg),

edustajinaan asianajajat J. Sedemund ja T. Lübbig, Berliini, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto M. di Stefano, 49 avenue de la Gare,

kantajina,

vastaan

Euroopan parlamentti, asiamiehinään oikeudellisen yksikön osastopäällikkö C. Pennera ja oikeudellisen yksikön virkamies M. Berger, prosessiosoite Luxemburgissa Euroopan parlamentin pääsihteeristö, Kirchberg,

ja

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellinen neuvonantaja U. Wölker ja oikeudellisen yksikön virkamies X. Lewis, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajina,

jossa kantajat vaativat Euroopan parlamentin ja komission välisistä suhteista 5.7.2000 tehdyn puitesopimuksen 17 ja 29 kohdan ja toisaalta kyseisen puitesopimuksen liitteen III täytäntöönpanon lykkäämistä,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN
OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN PRESIDENTTI

on antanut seuraavan

määräyksen

Asiaa koskevat oikeussäännöt

1 Vuodesta 1990 lähtien Euroopan parlamentin ja komission toimielinten välisistä suhteista on määrätty "menettelysäännöissä" (EYVL 1995, C 89, s. 69).

2 Syyskuussa 1999 annetussa parlamentin päätöslauselmassa kehotettiin "laatimaan nopeasti komission ja parlamentin toimielinten välinen sopimus puitteiksi uusiksi menettelysäännöiksi".

3 Parlamentin jäsenten enemmistö hyväksyi 5.7.2000 puitesopimuksen Euroopan parlamentin ja komission välisistä suhteista (jäljempänä puitesopimus).

4 Puitesopimuksen 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

"Vuonna 1990 hyväksyttyjen ja vuonna 1995 muutettujen menettelysääntöjen sopeuttamiseksi mainitut kaksi toimielintä toteuttavat seuraavat toimenpiteet, joilla pyritään vahvistamaan komission vastuullisuutta ja legitimiteettiä, laajentamaan rakentavaa vuoropuhelua ja poliittista yhteistyötä, parantamaan tiedonkulkua sekä kuulemaan Euroopan parlamenttia ja tiedottamaan tälle komission hallinnollisista uudistuksista. Ne hyväksyvät lisäksi useita erityisiä täytäntöönpanotoimia, jotka koskevat i) lainsäädäntömenettelyä, ii) kansainvälisiä sopimuksia ja laajentumista sekä iii) komission luottamuksellisten asiakirjojen ja tietojen toimittamista. Nämä täytäntöönpanotoimet ovat tämän puitesopimuksen liitteenä".

5 Puitesopimuksen 17 kohdan mukaan

"(Euroopan) parlamentti ja komissio sopivat, että komissio toimittaa EY:n perustamissopimuksen 276 artiklassa määrätyn, vuosittaista vastuuvapauden myöntämistä koskevan menettelyn osalta kyseisen vuoden talousarvion toteuttamiseen liittyvät sellaiset valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot, joita Euroopan parlamentin työjärjestyksen liitteen VI nojalla vastuuvapauden myöntämisestä vastaavan valiokunnan puheenjohtaja tätä varten pyytää.

Jos uusia seikkoja tulee ilmi koskien edellisvuosia, joiden osalta vastuuvapaus on jo myönnetty, komissio toimittaa kaikki niihin liittyvät tarpeelliset tiedot, jotta päästään molempien osapuolien kannalta hyväksyttävään ratkaisuun".

6 Puitesopimuksen 29 kohdan mukaan "kaikkia yksityiskohtaisia määräyksiä tarkastellaan liitteissä".

7 Puitesopimuksen liitteessä III käsitellään luottamuksellisten tietojen toimittamista. Sen 1.1—1.5 kohdassa määrätään seuraavaa:

"1.1 Tässä liitteessä määrätään komission luottamuksellisten tietojen toimittamisesta Euroopan parlamentille ja niiden käsittelystä tämän käyttäessä parlamentaarisia valtaoikeuksiaan lainsäädäntö- ja talousarviomenettelyssä sekä vastuuvapauden myöntämismenettelyssä tai tämän suorittaessa yleisemmin Euroopan parlamentille kuuluvia valvontatehtäviä. Euroopan parlamentti ja komissio toimivat lojaalin yhteistyön vastavuoroista velvoitetta noudattaen ja täydellisen keskinäisen luottamuksen hengessä ja noudattavat tarkoin perussopimusten soveltuvia määräyksiä ja erityisesti Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 ja 46 artiklaa sekä Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 276 artiklaa.

1.2 Tiedolla tarkoitetaan kaikkea suullista ja kirjallista tietoa sen muodosta ja antajasta riippumatta.

1.3 Komissio huolehtii siitä, että Euroopan parlamentti saa tiedot tämän liitteen määräysten mukaisesti silloin, kun komissio on saanut luottamuksellisten tietojen toimittamista koskevan pyynnön jostakin jäljempänä 1.4 kohdassa mainitusta parlamentin elimestä.

1.4 Seuraavat elimet voivat pyytää tämän liitteen nojalla luottamuksellisia tietoja komissiolta: Euroopan parlamentin puhemies, asianomaisten valiokuntien puheenjohtajat sekä puhemiehistö ja puheenjohtajakokous.

1.5 Tämän liitteen soveltamisalan piiriin eivät kuulu tiedot, jotka liittyvät rikkomista koskevaan menettelyyn tai kilpailun alalla noudatettaviin menettelyihin,

jos komissio ei ole vielä tehnyt nämä tiedot kattavaa lopullista päätöstä hetkellä, kun Euroopan parlamentin elin esittää pyynnön luottamuksellisten tietojen toimittamiseksi".

8 Liitteessä III olevat 2 ja 3 kohdat sisältävät tietojen saantia ja käsittelyä koskevat yleiset säännökset ja yksityiskohtaiset säännöt.

9 Lisäksi EY 197 artiklan kolmannen kohdan mukaan "komissio vastaa suullisesti tai kirjallisesti Euroopan parlamentin tai sen jäsenten sille esittämiin kysymyksiin".

Menettely

10 Stauner ja 21 muuta Euroopan parlamentin jäsentä (jäljempänä kantajat) ovat nostaneet ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 7.9.2000 toimittamallaan kannekirjelmällä kanteen, jossa vaaditaan puitesopimuksen kumoamista EY 230 artiklan neljännen kohdan nojalla.

11 Ne vaativat myös ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 22.9.2000 toimittamallaan erillisellä hakemuksella puitesopimuksen 17 ja 29 kohdan ja kyseisen puitesopimuksen liitteen III täytäntöönpanon lykkäämistä EY 242 artiklan nojalla.

12 Parlamentti ja komissio esittivät 9.10.2000 huomautuksensa välitoimihakemuksesta.

13 Asianosaisia kuultiin 25.10.2000. Kuulemisen lopuksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti kehotti asianosaisia harkitsemaan välitoimihakemuksen ratkaisemista sopimalla siten, että kumpikin vastaajana olevista toimielimistä antaa ilmoituksen, jonka mukaan puitesopimus, eli sen 17 ja 29 kohta sekä sen liite III luottamuksellisten tietojen toimittamisesta parlamentille, eivät rajoita EY 197 artiklan kolmannen kohdan määräyksien soveltamista.

14 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 23.11.2000 toimitetulla ja 20.11.2000 päivätyllä kirjeellä kantajien edustaja ilmoitti kantajien peruuttavan välitoimihakemuksen, jos vastaajana olevat toimielimet hyväksyisivät edellä mainitun ehdotuksen. Kantajien edustaja viittasi myös tiettyihin kohtiin kirjeensä liitteenä olevassa asiakirjassa "Practical Guide to the Framework Agreement", jossa vahvistettiin pelko siitä, että komissio vetoaa myös puitesopimukseen rajoittaakseen EY 197 artiklan kolmannen kohdan mukaisia yksilökohtaisia tiedonsaantipyyntöjä.

15 Parlamentti muistutti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 30.11.2000 toimittamallaan kirjeellä, ettei puitesopimus "vaikuta mitenkään parlamentin jäsenten — — EY 197 artiklan (kolmannen kohdan) mukaisiin yksilökohtaisiin oikeuksiin" ja totesi seuraavaa:

"Kysymys siitä, merkitsevätkö komission vastaukset mahdollisesti myös luottamuksellisten tietojen toimittamista, on ollut laajan keskustelun kohteena poliittisten ryhmien puheenjohtajien kokouksessa 16.11.2000. Parlamentin asiamiehiä kehotettiin tämän jälkeen ilmoittamaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentille — — että parlamentti ei voinut hyväksyä tältä osin 25.10.2000 laadittua ehdotusta".

16 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen samana päivänä saapuneella kirjeellä komissio ilmoitti, että se oli päättänyt 15.11.2000 pidetyssä kokouksessaan olla hyväksymättä sovintoehdotusta.

17 Nämä kieltäytymiset huomioiden parlamenttia ja komissiota kehotettiin esittämään huomautuksensa 20.11.2000 päivätystä kantajien edustajan kirjeestä sekä asiakirjasta, johon kirjeessä viitataan; toimielimet esittivät huomautuksensa 12.12.2000.

Sovellettavat oikeussäännöt

18 EY 242 ja EY 243 määräysten ja Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin perustamisesta 24 päivänä lokakuuta 1988 tehdyn neuvoston päätöksen 88/591/EHTY, ETY, Euratom (EYVL L 319, s. 1) 4 artiklan mukaan, sellaisena kuin se on muutettuna 8.6.1993 tehdyllä neuvoston päätöksellä 93/350/Euratom, EHTY, ETY (EYVL L 144, s. 21) ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi, jos se katsoo tilanteen sitä edellyttävän, määrätä riidanalaisen toimen täytäntöönpanon lykättäväksi tai määrätä tarvittavista välitoimista.

19 Esillä olevassa asiassa välitoimista päättävä tuomioistuin arvioi, että ensiksi on ratkaistava, voidaanko välitoimihakemus ottaa tutkittavaksi.

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

20 Parlamentti ja komissio väittävät ensiksi, että välitoimihakemus on hylättävä, koska se ei täytä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 104 artiklan 3 kohdan mukaisia edellytyksiä, sillä siinä ei ilmoiteta niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia perusteita, joiden vuoksi vaadittujen välitoimien myöntäminen on ilmeisesti perusteltua (asia 152/88 R, Sofrimport v. komissio, määräys 10.6.1988, Kok. 1988, s. 2931, 12 kohta sekä asia T-29/92 R, SPO ym. v. komissio, määräys 16.7.1992, Kok. 1992, s. II-2161, 32 ja 34 kohta).

21 Toiseksi ne katsovat, että välitoimihakemus on hylättävä, koska kanne johon se perustuu, on selvästi jätettävä tutkimatta. Puitesopimus ei nimittäin koske kantajia suoraan ja erikseen.

22 Puitesopimus ei vastaajien mukaan koske kantajia erikseen, koska sillä on vaikutusta vain sopimusosapuoliin eli vastaajina oleviin toimielimiin.

23 Toisin kuin kantajat väittävät, puitesopimuksessa ei säädellä yksittäisen parlamentin jäsenen oikeutta esittää komissiolle kysymyksiä EY 197 artiklan kolmannen kohdan nojalla. Puitesopimus koskee ainoastaan tietojen toimittamista parlamentille toimielimenä.

24 Tämän vuoksi puitesopimus koskee kantajia samalla tavoin kuin ketä tahansa nykyistä tai tulevaa parlamentin jäsentä, joka siis kuuluu jatkuvien vaihtelujen kohteena olevaan ryhmään.

25 Parlamentti täsmentää, että puitesopimuksen soveltamisen vaikutukset rajoittuvat sen toiminnan sisäiseen järjestelyyn ja että kyseisen toimen kumoamiskannetta ei siten voida ottaa tutkittavaksi (ks. asia 78/85, Groupe des droites européennes v. parlamentti, määräys 4.6.1986, Kok. 1986, s. 1753 ja asia C-68/90, Blot ja Front national v. parlamentti, määräys 22.5.1990, Kok. 1990, s. I-2101).

26 Lisäksi vaikka olisikin mahdollista määritellä niiden parlamentin jäsenten lukumäärä, joita asia koskee, tämä ei riitä siihen, että puitesopimus koskisi niitä

erikseen (ks. asia 307/81, Alusuisse v. neuvosto ja komissio, tuomio 6.10.1982 (Kok. 1982, s. 3463, 11 kohta; Kok. Ep. VI, s. 547) ja asia 26/86, Deutz und Geldermann v. neuvosto, tuomio 24.2.1987 (Kok. 1987, s. 941, 8 kohta)). Tältä osin asiassa T-17/00 R, Rothley ym. v. parlamentti, 2.5.2000 annettu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin määräys ei ole asian kannalta merkittävä ennakkotapaus, koska esillä olevaan asiaan erotuksena tuolloin riidanalaisessa päätöksessä viitattiin nimenomaisesti parlamentin jäseniin.

27 Kantajat katsovat, että välitoimihakemus on otettava tutkittavaksi, koska myös pääasian kanne, johon se liittyy, on tutkittava.

28 Unionin toimielinten välillä sovitut menettelysäännöt ovat EY 230 artiklassa tarkoitettuja vastaajana olevien toimielinten antamia säädöksiä. Puitesopimus koskee kantajia parlamentin jäseninä suoraan ja erikseen, erityisesti koska se loukkaa EY 197 artiklan kolmannen kohdan mukaista oikeutta tehdä kysymyksiä ja harjoittaa valvontaa.

29 Kantajat jatkavat, että puitesopimuksen määräyksiä sovelletaan parlamentin työjärjestyksen (EYVL 1999, L 202, s. 1) 186 artiklan c kohdan mukaisesti parlamentissa, ja siten ne velvoittavat kantajia. Näissä määräyksissä kantajille asetetaan konkreettisia käyttäytymisvelvoitteita, joiden laiminlyönnistä on määrätty seuraamuksia (liitteessä III oleva 3.3 kohta).

30 Puitesopimuksen määräykset loukkaavat kantajien mukaan niille EY 197 artiklan kolmannessa kohdassa myönnettyä valvontavaltaa. Kyseisessä artiklassa annetaan jokaiselle kantajalle yksilökohtaisia ja "alkuperäisiä" oikeuksia komissioon nähden. EY 230 artiklan mukaiset tutkittavaksi ottamisen edellytykset täyttyvät, koska puitesopimuksen tarkoituksena on tuottaa oikeusvaikutuksia suhteessa kolmansiin osapuoliin ja se rajoittaa huomattavasti

komission tiedonantovelvollisuuksia, joita sillä on EY 197 artiklan kolmannen kohdan mukaisesti jokaiseen parlamentin jäseneen nähden. Tältä osin kantajat viittaavat edellä mainitun puitesopimuksen liitteessä III olevaan 1.5 kohtaan.

31 Lisäksi EY 197 artiklan 3 kohdan mukainen valvontavalta heijastaa kantajien mukaan niiden asemaa kansalaisten suoraan valitsemina edustajina ja välittömän, demokraattisen legaatin haltijoina. Puitesopimuksen määräyksillä puututaan suoraan kantajien toiminnan harjoittamiseen.

Välitoimihakemuksesta päättävän tuomioistuimen arviointi asiasta

Tutkimatta jättäminen työjärjestyksen määräysten rikkomisen vuoksi

32 Työjärjestyksen 104 artiklan 2 kohdan mukaan välitoimihakemuksissa on ilmoitettava "ne tosiseikat ja oikeudelliset perusteet, joiden vuoksi vaadittujen välitoimien myöntäminen on ilmeisesti perusteltua".

33 Vastaavasti työjärjestyksen 104 artiklan 3 kohdan mukaan välitoimihakemus tehdään "erillisellä asiakirjalla noudattaen 43 ja 44 artiklan määräyksiä".

34 Työjärjestyksen 104 artiklan kyseisistä määräyksistä yhdessä luettuna seuraa, että pelkän välitoimihakemuksen perusteella vastaajana olevan osapuolen on

voitava esittää huomautuksensa ja välitoimista päättävän tuomioistuimen on voitava ratkaista hakemus, tarvittaessa ilman muita tietoja. Oikeusturvan ja hyvän oikeushallinnon takaamiseksi tällaisen hakemuksen tutkittavaksi ottamiselta on edellytettävä, että tosiseikat ja oikeudelliset perusteet, joihin välitoimihakemus perustuu, käyvät ilmi yhdenmukaisella ja ymmärrettävällä tavalla välitoimihakemuksen tekstistä. Jos tätä tekstiä voidaankin tukea ja täydentää tietyissä kohdin viittaamalla siihen liitettyjen asiakirjojen määrättyihin kohtiin, kokonaisvaltainen viittaus muihin asiakirjoihin, vaikka ne olisivat mainitun välitoimihakemuksen liitteenä, ei voi korjata olennaisia puutteita mainitussa hakemuksessa.

35 Esillä olevassa asiassa kantajat ilmoittavat hakemuksessaan, että "kanne on perusteltu oikeudellisilla perusteilla", jotka ne esittävät. Mainittujen kahdeksan perusteen erillistä esitystä täydennetään viittaamalla kumoamiskanteen asianmukaisiin kohtiin. Siten otsikon "kanne on perusteltu" (fumus boni juris) alla todetaan seuraavaa:

"Kanne on perusteltu seuraavista syistä:

a) olennaisia muotovaatimuksia on loukattu, koska parlamentti on tehnyt (puitesopimuksen) (kanteen 22—25 kohta);

b) tietyt (puitesopimuksen) määräykset ovat vastoin parlamentin työjärjestystä, siltä osin kuin ne loukkaavat valtuutettujen ja parlamentin elinten välistä toimivallan jakoa sekä valiokuntien ja niiden esittelijöiden autonomiaa, siten kuin siitä on määrätty työjärjestyksessä, eivätkä ne ole yhdenmukaisia luottamuksellisten asiakirjojen tarkastamisessa sovellettavasta menettelystä

annetun parlamentin asetuksen liitteen VII säännösten kanssa (kanteen 26—46 kohta);

c) tietyt (puitesopimuksen) määräykset ovat varainhoitoasetuksen vastaisia sekä loukkaavat erityisesti oikeutta, joka kyseisellä asetuksella on myönnetty parlamentille saada itselleen toimitetuksi kaikki tiedot ja perusteet, jotka koskevat sen toimivaltaan kuuluvia talousarvioon liittyviä kysymyksiä (kanteen 47—49 kohta);

d) (puitesopimus) perustuu perustamissopimuksen vastaisesti EY 214 artiklaan, jossa määrätään komission jäsenten nimittämisessä sovellettavasta menettelystä, mutta joka ei ole oikeudellinen perusta sellaisten säädösten antamiselle, jotka vaikuttavat sekä parlamentin sisäisiin töihin että toimielinten välisiin suhteisiin sellaisina, kuin niistä on perustamissopimuksessa määrätty (kanteen 50—53 kohta);

e) tietyt (puitesopimuksen) määräykset ovat EY 197 artiklan kolmannen kohdan vastaisia; kyseisessä määräyksessä taataan parlamentin jäsenille autonominen ja luovuttamaton valvontavalta komissioon nähden (kanteen 54—60 kohta);

f) tietyt (puitesopimuksen) määräykset rajoittavat ja horjuttavat EY 276 artiklan mukaista parlamentin valvontavaltaa talousarvion toteuttamisen osalta (kanteen 61—64 kohta);

g) (puitesopimus) loukkaa EY 7 artiklaa, jossa määrätään, että kukin toimielin toimii sille annettujen toimivaltuuksien rajoissa, toisin sanoen perustamissopimuksen määräysten mukaan (kanteen 65 kohta);

h) puitesopimus loukkaa EY 211 artiklaa, jonka mukaan komission on valvottava perustamissopimuksen määräysten noudattamista (kanteen 66 kohta)."

36 Edellä a—c ja e—h kohdassa tehty viittaus puitesopimuksen kumoamiskanteessa esitettyihin perusteisiin ja väitteisiin, vaikka kumoamiskanne onkin liitetty välitoimihakemukseen, ei voi korvata tosiseikkojen, perusteiden ja väitteiden esittämistä välitoimihakemuksen tekstissä itsessään, eikä se siten voi korvata kyseisestä hakemuksesta puuttuvia perusteita pääasian kanteen osalta siitä, että kanne on perusteltu (fumus boni juris) (ks. tältä osin yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 83 artiklan 2 kohdan mukaisesti asia C-278/00 R, Kreikka v. komissio, määräys 12.10.2000, Kok. 2000, s. I-8787, 27 kohta).

37 On lisättävä, että mikäli asian ei katsottaisi olevan näin, välitoimista päättävä tuomioistuin velvoitettaisiin tutkimaan pääasian kanne, mikä taas tekisi tyhjäksi työjärjestyksen määräyksen, jonka mukaan hakemus välitoimista on tehtävä erillisellä asiakirjalla.

38 Siten a—c ja e—h kohtaan sisältyvät perusteet eivät täytä edellä mainittuja työjärjestyksen määräyksiä, siten että näitä perusteita ei voida ottaa huomioon ratkaistaessa, onko välitoimihakemus perusteltu (fumus boni juris).

39 Mitä tulee d kohdassa esitettyyn perusteeseen puitesopimuksen virheellisestä oikeudellisesta perustasta, jo pelkästään perusteen sanamuodon perusteella voidaan ymmärtää sen sisältö ja ulottuvuus. On arvioitava, onko tällä perusteella mahdollisesti katsottava, että välitoimihakemus on perusteltu (fumus boni juris).

40 Ensin on kuitenkin tutkittava, onko pääasian kanne selvästi jätettävä tutkimatta, kuten parlamentti ja komissio väittävät.

Välitoimihakemuksen tutkimatta jättäminen, joka perustuu pääasian kanteen tutkimatta jättämiseen

41 Työjärjestyksen 104 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan välitoimia koskeva hakemus otetaan tutkittavaksi ainoastaan, jos hakija on nostanut kanteen tätä säädöstä vastaan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa. Tämä määräys ei ole pelkkä muodollisuus, vaan se tarkoittaa sitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi todella tutkia pääasiassa nostetun kanteen, johon välitoimihakemus perustuu.

42 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan pääasiassa nostetun kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä ei pääsääntöisesti voida tutkia välitoimimenettelyssä, jotta ei muodostettaisi ennakolta pääasian ratkaisua. Kun kuitenkin, niin kuin esillä olevassa tapauksessa, vedotaan siihen, että pääasiassa nostettu kanne, johon välitoimihakemus perustuu, on selvästi jätettävä tutkimatta, saattaa osoittautua tarpeelliseksi tutkia, onko olemassa edellytyksiä sille, että kanne voidaan ensi näkemältä ottaa tutkittavaksi (asia 221/86 R, Groupe des droites européennes et Front national v. parlamentti, määräys 16.10.1986, Kok. 1986, s. 2969, 19 kohta; asia 376/87 R, Distrivet v. neuvosto, määräys 27.1.1988, Kok. 1988, s. 209, 21 kohta; asia T-222/99 R, Martinez ja de Gaulle v. parlamentti, määräys 25.11.1999, Kok. 1999, s. II-3397, 60 kohta ja em. asia Rothley ym. v. parlamentti, 45 kohta).

43 EY 230 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään, että yhteisöjen tuomioistuin tutkii muun muassa parlamentin sellaisten toimien laillisuuden, joiden

tarkoituksena on tuottaa oikeusvaikutuksia suhteessa kolmansiin osapuoliin. Määräyksen tarkoituksena on saattaa yhteisöjen tuomioistuimen valvonnan alaiseksi ne toimet, joita parlamentti tekee EY:n perustamissopimuksen alalla ja jotka voivat loukata jäsenvaltioiden ja muiden toimielinten toimivaltaa tai ylittää niiden tekijälle asetetut rajat (asia 294/83, Les Verts v. parlamentti, tuomio 23.4.1986, Kok. 1986, s. 1339, 25 kohta; Kok. Ep. VIII, s. 551). Sitä vastoin pelkästään parlamentin sisäiseen järjestäytymiseen liittyvät toimet eivät voi olla kumoamiskanteen kohteena (em. määräykset Groupe des droites européennes v. parlamentti 11 kohta ja Blot ja Front national v. parlamentti, 11 kohta sekä asia C-314/91, Weber v. parlamentti, tuomio 23.3.1993, Kok. 1993, s. I-1093, 9 kohta). Tähän joukkoon kuuluvat ne parlamentin toimet, joilla joko ei ole lainkaan oikeusvaikutuksia tai joilla on oikeusvaikutuksia vain parlamentin sisällä työskentelyn järjestämisen osalta ja jotka ovat työjärjestyksessä määrätyn tutkintamenettelyn alaisia (em. asia Weber v. parlamentti, 10 kohta).

44 Aluksi on huomautettava, että puitesopimus hyväksyttiin 5.7.2000 parlamentissa enemmistöllä, ja sitä on siten pidettävä tutkittavaksi ottamista arvioitaessa parlamentin itsensä tekemänä toimena.

45 Tämän jälkeen on tutkittava, onko se omiaan luomaan oikeusvaikutuksia, jotka eivät kuulu parlamentin sisäisen työskentelyn järjestämisen piiriin.

46 Tältä osin kantajat huomauttavat, että puitesopimuksessa määrätään parlamentin ja sen jäsenten oikeudesta saada komission hallussa olevia tietoja, joita parlamentti tai jokin sen jäsenistä on pyytänyt. Tämä säädös on luonteeltaan yleinen ja lopullinen. Lisäksi puitesopimuksen ja erityisemmin sen liitteen III pääasiallisena tarkoituksena ei ole ainoastaan säännellä tietojen vaihtoa näiden kahden toimielimen välillä sellaisinaan, vaan rajoittaa parlamentin jäsenten

yksilökohtaista oikeutta esittää kysymyksiä ja harjoittaa valvontaa EY 197 artiklan kolmannen kohdan nojalla. Puitesopimus rajoittaa lainvastaisesti kantajina olevien parlamentin jäsenten asemaa ja erityisesti vastaavaa valvontavaltaa komissioon nähden. Kantajille näin asetettujen velvoitteiden noudattaminen merkitsee perustamissopimuksen määräysten, Euroopan yhteisön varainhoitoasetuksen säännösten ja parlamentin työjärjestyksen loukkaamista.

47 Tällaisilla väitteillä pyritään asiallisesti osoittamaan se, että puitesopimus poistaa yksilökohtaisesti toimivilta parlamentin jäseniltä jo pelkän mahdollisuuden pyytää komissiota EY 197 artiklan kolmannen kohdan mukaisesti toimittamaan niille luottamuksellisia tietoja, siten että niiden oikeudellista asemaa on tästä syystä muutettu.

48 Puitesopimuksen määräysten sanamuodosta, ja erityisesti sen 1 kohdasta ja liitteessä III olevasta 1.1, 1.3 ja 1.4 kohdasta käy varsinkin puitesopimuksen tekemisen ajankohtana vallinneet olosuhteet huomioon ottaen ilmi, että kyseisen puitesopimuksen tarkoituksena ei ole rajoittaa parlamentin jäsenten oikeutta esittää yksilökohtaisesti kysymyksiä vaan ainoastaan mahdollistaa se, että parlamentti harjoittaa laajempaa komission toiminnan valvontaa saaden komissiolta luottamuksellisia tietoja, joiden toimittamisesta ei ennen ollut säädetty.

49 Se seikka, että puitesopimuksessa määrätään, että tiettyjä tietoja voidaan toimittaa vain liitteessä III olevassa 1.4 kohdassa tarkoitetuille parlamentaarisille elimille — toisin sanoen parlamentin puhemiehelle, asianomaisten valiokuntien puheenjohtajille, puhemiehistölle ja puheenjohtajakokoukselle — ei estä yksilökohtaisesti toimivia parlamentin jäseniä esittämästä komissiolle kysymyksiä ja saamasta siltä vastauksia, mikä merkitsee mahdollisesti luottamuksellisten tietojen toimittamista, kuten asia oli ennen mainitun puitesopimuksen tekemistä.

Tältä osin on riittävää todeta, että puitesopimus ei vaikuta edes epäsuorasti komission harkintavaltaan päättää luottamuksellisten tietojen toimittamisesta sen vastatessa yksilökohtaisesti toimivan parlamentin jäsenen EY 197 artiklan kolmannen kohdan ja parlamentin työjärjestyksen asianmukaisten määräysten perusteella esittämään pyyntöön.

50 Sitä vastoin kun pyyntö luottamuksellisten tietojen esittämisestä on peräisin parlamentilta, toisin sanoen puitesopimuksen liitteessä III olevassa 1.4 kohdassa tarkoitetuilta parlamentin elimiltä, puitesopimuksen määräykset soveltuvat komission tekemään näiden tietojen toimittamiseen.

51 Siten ensi näkemältä puitesopimus, jossa rajoitutaan sääntelemään komission ja parlamentin välisiä suhteita, ei muuta yksilökohtaisesti toimivien parlamentin jäsenten oikeudellista asemaa, siltä osin kuin kyse on heille EY 197 artiklan kolmannen kohdan mukaan kuuluvasta oikeudesta, eikä siitä aiheudu siten oikeusvaikutuksia yksilökohtaisesti toimiville valtuutetuille.

52 Kuten ensi näkemältä on todettu, puitesopimus ei rajoita yksilökohtaisesti toimivien parlamentin jäsenten oikeutta esittää komissiolle kysymyksiä. Siten kantajien väite, jonka mukaan asiakirja "Practical Guide to the Framework Agreement" (ks. edellä 14 kohta) vahvistaa "heidän pelkonsa" siitä, että komissio vetoaa puitesopimukseen kysymisoikeuden rajoittamiseksi, on asian kannalta vailla merkitystä.

53 Koska ei ole esitetty luotettavia seikkoja, joiden nojalla voitaisiin katsoa, että pääasian kanteen tutkittavaksi ottaminen ei ole poissuljettu, esillä oleva välitoimihakemus on jätettävä tutkimatta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN PRESIDENTTI

on määrännyt seuraavaa:

1) Välitoimihakemus hylätään.

2) Oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

Annettiin Luxemburgissa 15 päivänä tammikuuta 2001.

H. Jung — B. Vesterdorf

kirjaaja — presidentti